

§74

Prisjustering kollektivtrafiktaxa

DNKT230074

Beslut

Driftnämnd Kollektivtrafik beslutar att

- fastställa biljettpriserna enligt förslag, samt att
- de nya biljettpriserna börjar gälla från och med 2023-12-11.

Ärendet

Driftnämnd Kollektivtrafiks verksamhet finansieras av skattemedel och intäkter från biljettförsäljning. För att kunna bibehålla och utveckla trafik inför 2024 höjs biljettpriset med en genomsnittlig höjning om 3% beräknat på förväntad biljettintäkt för 2023. Prisjusteringen beräknas ge en ökad biljettintäkt med cirka 14 mnkr under 2024.

Prisjusteringen avser samtliga biljetter i alla reserelationer. För enkel- och 24-timmarsbiljetter stiger priset i samtliga relationer medan priset för periodbiljetter justeras både neråt och uppåt beroende på reslängd. Priset på kortare resa ökar medan resa över tre zoner eller mer sjunker. Prisjusteringen gynnar på så vis generellt pendlaren i större utsträckning än sällanresenären.

Förslag till beslut

Driftnämnd Kollektivtrafik beslutar att

- fastställa biljettpriserna enligt förslag, samt att
- de nya biljettpriserna börjar gälla från och med 2023-12-11.

Beslutsunderlag

- Prisjustering kollektivtrafiktaxa

Expedieras till

Regionstyrelsen.

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Hallandstrafikens förvaltning
Verksamhetsområde
Jesper Andersson
Prisstrateg

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2023-11-27	DNKT230074

Driftnämnden Kollektivtrafik**Prisjustering kollektivtrafiktaxa****Förslag till beslut**

Driftnämnd Kollektivtrafik beslutar att

- fastställa biljettpriserna enligt förslag, samt att
- de nya biljettpriserna börjar gälla från och med 2023-12-11.

Sammanfattning

Driftnämnd Kollektivtrafiks verksamhet finansieras av skattemedel och intäkter från biljettförsäljning. För att kunna bibehålla och utveckla trafik inför 2024 höjs biljettpriset med en genomsnittlig höjning om 3% beräknat på förväntad biljettintäkt för 2023. Prisjusteringen beräknas ge en ökad biljettintäkt med cirka 14 mnkr under 2024.

Prisjusteringen avser samtliga biljetter i alla reserelationer. För enkel- och 24-timmarsbiljetter stiger priset i samtliga relationer medan priset för periodbiljetter justeras både neråt och uppåt beroende på reslängd. Priset på kortare resa ökar medan resa över tre zoner eller mer sjunker. Prisjusteringen gynnar på så vis generellt pendlaren i större utsträckning än sällanresenären.

Bakgrund

Nuvarande biljettpriser har varit oförändrade sedan 13 juni 2022 då Hallandstrafiken senast gjorde en prisjustering.

För att kunna bibehålla och utveckla kollektivtrafiken under verksamhetsåret

2024 i enlighet med beslutad Kollektivtrafikplan (§56, DNKT 2023-09-07) föreslås en genomsnittlig höjning av biljettpriserna med 3 %, vilket beräknas ge 14 mnkr i ökade biljettintäkter för 2024. Taxejusteringen om 3 % utgår från tidigare beslut om ram för taxejustering enligt Mål och budget 2023 beslutad at Regionfullmäktige där taxeförändring upp till 3% medges.

Prisjusteringen avser samtliga biljetter och reserelationer, men prisjusteringen föreslås vara differentierad för att vara mer fördelaktig vid långväga pendlande. Prisjusteringen föreslås gälla från den 11 december 2023, i samband med tidtabellskiftet.

Priser Enkelbiljett

Enkelbiljett: självservicekanaler *				Enkelbiljett: servicekanaler			
zoner	Pris idag	Nytt pris	%	Pris idag	Nytt pris	%	
1	25	27	8%	29	32	10%	
2	48	50	4%	56	59	5%	
3	71	73	3%	83	86	4%	
4	94	96	2%	110	113	3%	
5	116	119	3%	137	140	2%	
6	139	142	2%	164	167	2%	
7	162	165	2%	191	194	2%	

* Cirka 90% av alla enkelbiljetter säljs i Hallandstrafiken självservicekanaler (exempelvis mobilapp).

24-timmarsbiljetten prissätts enligt en faktor som appliceras på priset för en enkelbiljett x 2. 24-timmarbiljetten påverkas därmed på samma sätt som enkelbiljetten av prisjusteringen.

Störst procentuellt påslag på biljettpriset får resor inom en zon, och det är också inom en zon som den största andelen enkelbiljetter säljs. Detta kommer därmed bidra till den största delen av intäktsökningen för 2024.

Intäkter för resor som omfattas av tre zoner eller fler sker i stor grad med tåg och avser biljetter sålda i nationella bokningssystem. Dessa resor är viktiga utifrån ett intäktsperspektiv.

Priser Periodbiljett

30-dagarsbiljett				365-dagarsbiljett			
zoner	Pris idag	Nytt pris	%	Pris idag	Nytt pris	%	
1	652	675	4%	5542	5738	4%	
2	839	850	1%	7132	7225	1%	
3	1026	1025	0%	8721	8713	0%	
4	1213	1200	-1%	10311	10200	-1%	
5	1400	1375	-2%	11900	11688	-2%	
6	1587	1550	-2%	13490	13175	-2%	
7	1774	1725	-3%	15079	14663	-3%	

365-dagarsbiljetten prissätts utifrån en faktor som appliceras på priset för 30-dagarsbiljett x 8,5. 365-dagarsbiljetten påverkas därmed på motsvarande sätt som 30-dagarsbiljetten av prisjusteringen.

Resor inom en kommun får ett högre pris, medan resor mellan kommuner får ett sänkt pris. Resor till andra län eller trafikområden påverkas i stor utsträckning på samma sätt som resor mellan kommuner, exempelvis får resor mellan Laholm/Halmstad/Falkenberg och Kungsbacka ett sänkt pris. Sammantaget innebär dock justeringen en ökad intäkt från försäljningen av periodbiljett.

En majoritet av kunderna påverkas av det höjda en-zonspriset då detta är priset som betalas av kund för resa inom en kommun. Hylte och Laholms kommuner består av vardera en zon, övriga kommuner inom zonstrukturen av två. Dessa kommuner gör dock tillköp av det som brukar benämnas som kommunbiljett, vilket innebär att kunden betalar för en zon men får tillgång till hela kommunen.

Priser 10x24-timmarsbiljett

10x24-timmarsbiljett			
zoner	Pris idag	Nytt pris	%
1	385	419	9%
2	495	527	6%
3	605	636	5%
4	716	744	4%
5	826	853	3%
6	936	961	3%
7	1047	1070	2%

Hallandstrafiken införde 2020 en flexibel biljett som möjliggjorde ett fördelaktigt resande för den som pendlar ett par dagar i veckan. 10x24-timmarsbiljetten fyllde framförallt ett syfte för den som på grund av pandemin fick ändrade arbetsförhållande och inte behövde pendla till arbetet alla dagar i veckan. Biljetten sågs även som en bra instegsbiljett för den som övervägde att öka sitt resa med tåg och buss. Biljetten blev populär, och står för närvarande för nästan 16% av alla sålda periodbiljetter.

Det har visat sig att 10x24-timmarsbiljetten inte har gett så många nya pendlare, utan att det i huvudsak är kunder som tidigare har rest med 30-dagarsbiljett som har övergått till denna biljett. Detta har lett till att snittintäkten för periodbiljetter har sjunkit med 20% sedan 2021 samt bör ha påverkat resandet negativt.

Priset för 10x24-timmarsbiljett sätts utifrån en specifik andel av 30-dagarsbiljetten. Hos merparten av de trafikhuvudmän som erbjuder motsvarande biljett ligger andelen på över 70 % av en 30-dagarsbiljett. För närvarande är den andelen 59 % hos Hallandstrafiken, vilket i sammanhanget är lågt. Inom ramen för föreslagen prisjusteringen höjs den andelen till 62%, vilket ger prisförändringar enligt tabell ovan.

Förväntad effekt är att fler går tillbaka till 30-dagarsbiljetten då denna biljett skapar bättre förutsättningar för att använda kollektivtrafiken för andra resor än just arbets- och studiependling.

Övervägande

Att höja priset på biljetter är alltid en risk utifrån gängse priselasticitet för kollektivtrafik. En generell tumregel för prisets påverkan på resandet är att om priset ökar med 10 procent så minskar resandet med 1-2 procent. Dock är priset endast en av flera faktorer som påverkar valet av färdmedel. Andra faktorer är exempelvis utbud, tidsvinst och närhet till hållplats. Driftnämnd Kollektivtrafiks föreslagna prisjustering om 3% innebär att en del kunder får ett högre pris och andra ett lägre. Sammantaget beräknas detta inte påverka det totala resandet negativt och inte heller den beräknade intäktsökningen för 2024.

Att öka enkelbiljettspriset mer än periodbiljettspriset gör att den ekonomiska skillnaden för kunden mellan enkelbiljett och periodbiljett sänks. Detta

förväntas leda till att fler går över till att köpa periodbiljett och på så vis ges möjlighet att använda tåg och buss i större utsträckning. Denna förändring i resvanor har i så fall en positiv effekt på kollektivtrafikens marknadsandel gentemot bilen. Å andra sidan är ett lågt pris på enkelbiljetter ett bra sätt att locka nya kunder. Ett för högt ingångspris kan göra att effekten blir den motsatta, varför det är viktigt att överväga prisjusteringens reella påverkan för kunden.

Konsekvensbeskrivning

Att sänka priset på periodbiljetter för längre resor gör att det storregionala resandet gynnas. Detta kan medföra att invånare ges möjlighet att studera eller arbeta på ort längre ifrån hemmet. Det i sin tur leder till bättre matchning på arbetsmarknaden och gynnar därmed produktivitet och sysselsättning.

Att periodbiljettpriset påverkas i mindre utsträckning, och sänks i längre reserelationer, medför att fler kan genomföra den livsstilsförändring som krävs för att bli en frekvent kollektivtrafiksresenär, vilket är en viktig förutsättning för ett hållbart Halland.

Prisjusteringen förväntas inte medföra några negativa effekter för enskilda grupper i samhället. Dock är det viktigt att påpeka att socioekonomisk utsatta grupper alltid påverkas vid en prisuppgång.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Prisjusteringen beräknas ge en ökad biljettintäkt om 14 mnkr för 2024.

Förvaltning

Julia Isaksson
Försäljningschef

Andreas Almquist
Förvaltningschef

Bilaga:

Inga bilagor i ärendet.

Styrelsens/nämndens beslut delges

Regionstyrelsen.